

Istaiga WALLPAPER

PRCESTER, MASS. 31 RTYBES!

burgh Malir 1940 m.

ros avimus už išles sandome

Svarca, Savin ATYMAS NEMOL

est Range & FUEL OIL

ury St. Coal COMPANY

IOS RUBIES ANGlijos Knieji Anglij, Speciališkumai Rusies Alijan ir Kurui A ir KRUKOVA

ristatomi i Nard and Yan

PACKAGE STU

o Visokius Alik, Lietuvišką gtime, Vyta

MILLBURY G Tel. 2-3881

RDVIM jū Daiktų is per 28 mėgyventoj viedina greitau Krautuve,

gėrymų darym kfield, Mass. tektnai bonka ta, yra garas: Isteigta as: Isteigta turi paduoti Visomis pės: Amerik Worcester, Mass

Kambar oja du kamb erai svariu iuo adresu: rrrace, Wor

RDVIM li - VVIDENCE kambarių pavieno kaina. Imo ILLTON ST. Gamas, dideli \$4000. Leng ST. Modera \$8500. K.R.D. Grd namas, panti

is išlygos IS PIRKIN namai ir metus. K KIS. 100 Kaina BLA2TS

13. 1939 Kietos 0 BL-ANG Inc. Dial

No. 16-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 20-tą BALANDŽIO (APRIL) 1940 M. Kaina 5 Centai VOL. XXI

5 Karo Laivynai Prie Dardanelių; S. V. Laivynas Manevruoja Pacifike

BALKANŲ ŠALYS VEJA NACIŲ ŠNIPUS LAUKAN; MUSSOLINI RIKTUOJASI PRIE KARO PASKELBIMO ALIJANTAMS

BUCHARESTAS, Rumunija, bal. 19. — Penkių pajėgų karo laivynai suplaukė prie Dardanelių; du jų — Turkijos su Sovietų Rusijos stovi Juodoje Jurose ir ten deda minas ir manevruoja, o kiti trys — Anglų, Prancūzų ir Italų Viduržeminiuose jūrose ir jų užlajose Balkanų pakraščiuose.

BALKANŲ ŠALYS: Rumunija, Jugoslavija, Turkija ir Grekija gauda vokiškus ir kitokius šnipus ir juos deportuoja ten kur jie priklauso. Tą patį daro vakarų fronte, kaip tai olandai su belgais. Šveicarija paskelbė visuotiną mobilizaciją ir paaiškino pasauliui, kad ji su ginklu rankoje gins savo neutralitetą.

Naciams, tokis balkanų ir vakaro fronto tautų nusistatymas labai nepatinka. Jie dabar gerinasi prie balkanų, kad ten atnaujintų ekonomiškus ryšius su tomis tautomis ir tuomi sumažintų joms karo pavojų. Tačiau sąjungininkai netiki tiems vokiečių saldžiuojuoju, ir ragina savo sandraugus vokiškiems melams — liepia juos spausti ekonomiskai.

MUSSOLINIO SPAUDA šaukia už karą prieš alijantus; reikalauja iš Prancūzijos kolonijų — Tunisijos, Savoy ir Suezio kanalo kontrolės. Jo spauda kursto Ispaniją, kad ji griebtų anglus iš užpakalio prie Gibraltaro tvirtovių, kurios dominuoja Viduržemines juras. Bet anglų ekonomijos ministras Ronald C. Cross, rimtai patarė Italijai laikyti neutraliteto, arba tikrai liepia jai pasisakyti kur ji stovi. Dabar laukiama Mussolinio deklaracijos, kuri, sakoma, skelbsianti alijantams karą.

Prancūzų gen. štabo Gen. Weygandas jau senai žinijo Mussolinio nukripimą į Hitlerio pusę, tačiau mažai kalbėjo, o tik rengė savo kariuomenę Afrikos, Syrijos ir Egipto platuose, kuri buvo neva organizuojama prieš rusus, bet dabar paaiškėjo kitaip: paaiškėjo, kad ta karo pajėga daugiausiai nukreipta prieš italus ir nacius. Sakoma, kad sąjungininkų laivynas Viduržeminiuose jūrose daug stipresnis už italų ir kad italams pradėjus karą su sąjungininkais, jie netektų Etiopijos, Lybijos ir gal Albanijos, kurią pereitais metais užkariavo ir prijungė po savo imperijos karuna.

Karo šmėklos švaistosi po Balkanų ir Vakarų frontus, ir rengiasi prie didelių žmonių skerdynių.

ŠVEDIJA RENGIASI PULTI VOKIEČIUS IŠ UŽPAKALIO

Maj. Eliot mano, kad dabartinis Vokietijos nacių veržimasis Norvegijon ir okupavimas Danijos, laukia ir ją jau tokis pat likimas. Švedija dabar mano, kad atėjo valanda stoti į karą su savo broliais norvegais ir bendromis pajėgomis guiti juos laukan iš savo žemių. Sakoma, kad švedija turi parengus 800,000 kareivių ir motorizuotas kariuomenės dalis, kurios, anot Maj. Eliot, gali pilnai grumtis su 1,000,000 vokiečių kariuomenės. O ypatingai dabar švedus skatina sąjungininkai, kurie jau turi sugabėję virš 100,000 savo kariuomenės. Iš tikrųjų, jei švedams tektų

buvusios, jau žuvusios valstybės, kurių ryškiausias ir mums geriausiai žinomas pavyzdys — Lenkija. Dabar jos politikos vadai jau nemato laimės didelę, svetimų žemių prigrobtoj, Lenkijoje, bet norėtų turėti mažą, bet tvirtą valstybę. Deja, nėra neturi. Matys ir mūsų visuomenės veikėjai savo klaidas, kada savo organizacijas, įstaigas ir spaudą sunaikins. Dabar

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

ROMA, bal. 19. — Vokietija su Italija pasirašė karo sąjungos sutartį ir pasikeitė komisijomis. Vokiečių karo komisijai vadovaujant Gen. Zuckertort, išvyko į šiaurės Italiją, apžiūrėti jos oro laivyną ir karo strategijos pozicijas.

LISBONAS, Portugalijoje. — Mussolini išleido naują įsakymą, kuriuo ragina visus italų prekybinius laivus grįžti Italijon ir savo uostus. Kai kurie karo korespondentai mano, kad nuo dabar vokiečiai su savo submariniais pradės skandyti visus prekybinius laivus. Tačiau yra ir kita nuomonė, sulig kurios išeina, kad italai prekybinius laivus gabena ne dėl to, kad juos vokiečiai nepaskandytų, bet dėl to, kad su jais pervežti savo kariuomenę karo sumetimais reikalais.

LŪLEAA, Švedija, bal. 19. — Iš čia praneša, kad sąjungininkai susijungė su norvegų kariuomenė ir vokiečius atsivijo prie Švedijos rubežiaus. Vokiečių kariuomenė nekuriuose Narviko srityse tapo suskaldyta ir į sniegnų kalnus suvaryta turės sušalti ar nelaisvėn pasiduoti.

BUDAPESTAS, Hungarijoje. — Hungarija kreipiasi į Sovietus, kad jie jai pagelbėtų atsispirti prieš nacių okupavimą. Manoma, kad Maskva, nors ir turi padarius su Vokietija neapilomo sutartį, tačiau žada dėti pastangas, kad išgelbėti Hungariją nuo nacių okupacijos.

WASHINGTON. — Suv. Valstijų karo departamentas pateikė užsakymą Boeing Aircraft kompanijai Seattle, Wash. už \$8,000,000 del pabudavojimo 50 milžiniškų bombierių.

KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ LAIVYNAI

Britų laivynas turi: 14 karinių laivų, 440,000 tonažo; 7 lėktuvų nešiotojų, 100,000 tonažo; 64 skraiduolių, 419,200 tonažo; 184 naikintojų, 243,500 tonažo; 59 submarinų, 62,000 tonažo; viso 328 laivai, 1,264,700 tonažo.

Prancūzijos laivynas turi: 7 karinius laivus, 164,000 tonažo; 2 lėktuvų nešiotojus, 32,000 tonažo; 18 skraiduolių, 150,000 tonažo; 71 naikintojus, 121,000 tonažo; 76 submarinų, 73,000 tonažo; viso 174 laivų, 540,000 tonažo.

Vokiečių laivynas turi: 4 karinius laivus, 72,000 tonažo; 8 skraiduolių, 55,000 tonažo; 45 naikintojų, 53,000 tonažo; 58 submarinų, 25,000 tonažo; viso 115 laivų, 205,000 tonažo.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS. Žemesniems valstybės tarnautojams padidina atlyginimas, darbininkams pakeliami uždariai ir duodami žemės sklypai, o Kaune jiems statomi namai. — Prekyba su SSSR dar labiau plečiama. — Šventosios uostui skiriama 2,425,000 litų. — Lietuvos Raudonasis Kryžius šelpia 25,000 atbėgėlius, neskaitant internuotų. — Pradeda atšilti. — Šiomis dienomis pasirašoma Lietuvos Vokietijos ekonominė sutartis.

JAPONIJA RENGIASI OKUPUOTI OLANDŲ RYTŲ INDIJAS; S. V. UŽPROTESTAVO PRIEŠ TAI

TOKIO, JAPONIJOJE, bal. 19. — Japonijos užrubežinių reikalų min. Arita, pateikė Dietui (seimui) savo raportą ir atsiklausė jo, "kas daryti, jei Olandija bus įtraukta į europinį karą su jos kolonijomis — Rytų Indija?"

Japonijos vyriausybė tokį ministro pareiškimą priėmė ir per spaudą paskelbė, kad kitos valstybės nesikištų į Dutch E. Indijos reikalus, nes ji, Japonija uždės ant jų savo "protektorijatą" ir svetimų pajėgų reikalus ten netoleruos.

Suv. Valstijų valstybės sekretorius Hull užprotestavo priešais tokį Japonijos pareiškimą kaslink Olandijos kolonijų Indijose. O kad dabar tų protestų mažai kas klausia, tai tą faktą Suv. Valstijos parėmė pajėga, pasiunčiant savo Pacifiko laivyną iš apie 300 kariškų laivų ton kriptin pratimo reikalais.

Kodel Japonija Siekiasi Prie Pagrobimo Indijų?

Mat, Japonija kaip ir kiekviena imperialistinė šalis, juo daugiau grobia tuo daugiau nepasotina. Japonija turi pavergus Korea, Mančukuo, o dabar baigia grobti Kiniją, tai kodel Indijos nenorėtų? Vakarų ir Rytų Indijose gyvena 60,731,025 gyventojai. Klimatas vietomis tropiškas ir tinkamas žemdirbystei; ten auga roba medžiai, kuriuos Suv. Valstijos naudoja gumo reikalams. Taipgi ten yra petrolejus šaltiniai, švino ir kitokio metalo klodai; žodžiu, Indijos yra turtingos neapsakomais gamtos turtais, kuriuos kiekviena imperialistinė šalis norėtų sau pasigrobti.

Tačiau Indijos tai ne Kinija ir ne Mančukuo. Indijos stovi aptvertos sąjungininkų laivų bazėmis ir jų Japonija veikiausiai neišdrįs judinti. O jei jau ir pajudintų, tai Suv. Valstijų laivynas būtų panaudotas priešais grobuonius.

JURŲ MILŽINAS, BREMEN NUSKENDO?

STOCKHOLMAS, Švedijoje. — Iš čia ateina žinios, kad sąjungininkams pasisekė pereitos savaitės penktadienį paskandinti vokiečių jurų milžiną, Bremen, 54,000 tonų laivą su visais kariniais Norvegijos pakraščiuose. Vienos norvegas, Engvard O. Rydningen, kurį išgelbėjo nuo anglų sutorpėduoto laivo, papasakojo apie Bremen paskendimą

VYTAUTAS F. BELIAJUS IR JO GRUPĖ ŠOKS LAUDIES ŠOKIUS

Washington, D. C. — Su pagelba Baltikos Amerikos draugijos Lietuvių sekcijos, Vytautas Finadar Beliajus ir jo talentuota Chicago Lietuvių grupė atvyks į Jungtinių Valstijų sostinę su laudies šokių programa. Parengimas bus Dodge viešbuty, 20 E gatvės. N.W. ketvirtadienį, balandžio 25-tą, 1940, 8-tą valandą vakare. Visos aukos bus skiriamos karo pagėbėjams Vilniaus provincijoje.

Programa susidės iš laudies šokių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos ir kaikiurių Europos centralinių šalių. Akompanistė bus panelė Elena Pečiukaiytė, baigusi Chicago Muzikos konservatoriją. Ji taipgi padainuos lietuviškų dainų. Už bilietus pinigus reikia prisistiepti prieš balandžio 23-čią. Aukos Vilniečiams gali būti pasiustos sykiu arba pridutos laike vakaro. ROMA. — Mussolinio spauda skelbia, kad Italija tikrumoje jau kariauja prieš Angliją. Ji skelbia, kad vokiečiai kare yra gabesni už anglus, ir sulig jos, sąjungininkai jau yra karą pralošę. — O ką jūs darysite? — fašistinė spauda klausia anglų, — jei dar Italija išeis prieš jus su savo laivynu, orlaiviais ir submariniais? — Anot tos italų spaudos šaukimo, Anglija busianti tuojau iššluota iš Viduržeminių jurų ir tuomi žada užbaigti Balkanų karą.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50 Single Copies 5 cents Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose—Lietuvoj \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto. Entered as Second Class Matter September 29, 1914. at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

'PASIUTĖS' SUO

Anglų Ministrų Pirmininkas Neville Chamberlainas Atstovų Butų susirinkime savo kalboje pavadino vokiečių vadą, Hitlerį, 'Pasiutusiu' šunim.

Bešališkai žiurint į vokiečių Reicho elgėsi ir jų vadą Hitlerį, sunku būtų tinkamesnį už pikto šunies vardą ir surasti. Jis netik kanda, bet iš pasalų griebia ir skerdžia jo maistui tinkamas aukas. Rodosi šioje civilizuotoje gadyneje — šame dvidešimtmety vilkams neturėtų būti vietos žmonių tarpe, tačiau šiandien jie yra ir jie tunka nekalų žmonių krauju.

Naciška Vokietija, kuri su savo arijoniškos rasės kultūra didžiavosi, jau šiandien virto barbarais ir mažosios tautos turi gintis ir slėptis kaip nuo pasiutusių šunių.

Vakar Hitleris puolė ir žudė nekaltus Ispanijos žmones — lojalistus, kurie kovavo už demokratiją; jis pavergė Austriją, Čekoslovakiją, Klaipėdos Kraštą ir Lenkiją sunaikino, o šiandien jau pasitiesė Daniją ir kandžioja Norvegiją.

Kas bus rytoj sekanti vokiečių auka, niekas nežino. Leland Stowe, žymus pasaulio žurnalistas (vedęs lietuvę, worcesterietę, Bernotaite), perėtos savaitės anglų spaudoje rašė apie Skandinavijos šalių nacių okupaciją (Bostono Transcripte, New York Poste ir kituose laikraščiuose ir žurnaluose. Jis, laike vokiečių okupavimo Danijos su Norvegija gyveno Osle, Norvegijos sostinėje ir matė visą vokiečių tragišką okupacijos farsą; jis dar ten prabuvo 4 dienas po okupacijos. Leland Stowe rašo, kad vokiečiai į 12 valandų laiko, naktį, okupavo tas šalis su mažai karo pajėgų. Oslo, Norvegijos sostinę su 300,000 gyventojų skaitliumi užėmė 1,500 ginkluotų nacių. Visi gyventojai matė juos gatvėmis maršuojant, bet beginkliai žmones iš nakies užklupti nežinojo kas dedasi. Tik tą syk pastebėjo, kad okupantai juos turi, kuomet atėjo Norvegijos 8 ginkluoti kareiviai ir atsistojo prie šaligatvio, kad pamatyti paradą. Nacių pravažiuojančios tankos tuojau juos patėmijo ir savo kanuolių vamzdžius nukreipė į norvegus kareivius.

Šitokie Hitlerio manevrai gąsdina visas mažąsias tautas. Visi skandinavai ir balkanai sujudo vokiečių agentus šluot laukan iš savo teritorijų, kad išvengtų nacių broždingos konspiracijos. Norvegai sujudo kovoti prieš nacius viduje. Jiems į talką ateina 100,000 sąjungininkų (prancuzų su anglais). Norvegijos likimas dar neišspręstas. Ir jis greitai nebus išspręstas, nes skandinavų šalių (Norvegijos su švedija) nukariavimas, veikiausiai reikėtų vokiečių laimėjimą dabartinio karo, o jų pralaimėjimas Skandinavijoje, reikėtų sąjungiečių laimėjimą.

Šis karas yra imperialistinis karas, ir karas demokratijų su diktaturomis. Už demokratiją, už žmonių valdžią, už gerbuvį, yra pareiga kiekvieno žmogaus kariauti ir žūti del laisvės, bet anaipol ne del diktatūros ar del imperializmo, kurių abu principai yra sugedę ir vietoje gerbuviu jie žada vergijos pančius.

Kas šį karą laimės, tuo tarpu sunku pasakyti. Diktatorinės šalys — Vokietija, Sovietai, Italija ir Japonija turi gerų šansų prie laimėjimo. Bet jei paimsime Angliją, Prancuziją, Suv. Valstijas ir kad kaip dar Skandinavų ir Balkanų šalis, tai pamatysime ne ką mažesnę, o gal ir itin stipresnę pajėgą. Užpuolikas karo laimėjimas būtų pilnai užtikrintas jei jie daug viršytų su savo pajėga talkininkus ir būtų ekonomiškai stiprus; kitaip, jų visas diktaturas revoliucija nušluos.

Prisiminimas Iš 1920 m. X-7 d. Suvalkų Sutarties, Pasirašytos Lietuvos su Lenkija

Prisimenu, Lietuvos Lenkijos sutarties pasirašymą Suvalkuose, spalio 7 d., 1920-se metuose, dalyvaujant iš abiejų valstybių atitinkamoms komisijoms, kurias sudarė 13 taikos delegacijų nariai. Pasitarime taikos sutarties metu, visi sėdi kaip tikri taikos brolijos asmenys apie puikią papuoštą stalą, ant kurio dar ir Mukelė (kryžiaus ženklas buvo padėtas, kaip liudytojas tos garbingos sutarties pasirašymo tarpe Lietuvos ir Lenkijos delegacijų. (Žiūrėk "Musų Vilnius" nr. 213-214, iš 1936 m., Kaunas). Sėdinčiųjų prie stalo visų nutrauktas paveikslas, ant stalo apdėta pasirašymo taikos sutarties lakštai, o pačiame gale stalo, užmūsiam pirnsėdžio vieta, stovi ir mukelė. Tai jau įrodymas ko tikriausia, kad prie Dievo Mukos padaryta ir pasirašyta taikos sutartis. Na, jog Lietuva ir Len-

ATVYKO TEISYBĖS IESKOTI Frank Ashton-Gwatkins (kairėje) anglas, ir Prof. Charles Rist (dešinėje) prancuzas, atvyko į Suv. Valstijas į Vašingtoną, kad "užgydyti" žaizdas, padarytas Suv. Valstijoms del sąjungiečių blokados.

KIEK ATEIVIŲ DIRBA PRIE FEDERALES VALDŽIOS

Kongresas prie 1939 m. pinigų paskyrimo bylos, draudė išmokėjimą federalių pinigų dėl algų darbininkų, kontinentinėse Jung. Valstijose, kurie nėra Amerikos pilieciais, arba kurie nepadaavė prašymus dėl pirmų popierių. Sąryšyje su tuom, Senatas priėmė rezoliuciją, prašydama valdžios įstaigų čia Jung. Valstijose ir užsienyje, idant pristatyti pilną surašą ateivių-darbininkų ir priežastis jų pasamdymo. Nuo prisiūtų informacijų, iš apie 10 svarbiųjų departamentų ir 52 valdiškų bordų, biurų, komisijų ir pan. rodos, kad prie valdžios mažai ateivių dirba. Nekurie valdžios departamentai samdo didelius skaičius ateivių svetimose šalyse ekonomiškais sumetimais ir todėl, kad negalima rasti amerikiečių su reikalaujamomis kvalifikacijomis tiems darbams. Pašto Departamentas neturi nei vieno ateivio tarpe savo tūkstančio darbininkų. Valstybės Departamentas turi apie 2,100 ateivių savo Svetimųjų Tarnystėse. Komercijos Departamentas turi vieną ateivį prie jurų žibintuvo Key West. Šis žmogus padavė prašymą dėl pirmų popierių prieš Kongreso pravedimą to įstatymo. Apie 140 ateivių dirba užsienyje Jung. Valstijų Svetimos ir Naminės Komercijos Biuro trisdešimt dvejuose ofisuose. Jie samdomi pasekmingam vedimui to biuro biznio. Tie darbininkai turi būti pilnai apsiažinę su papročiais, ir biznio praktika, jie turi vartoti kelias kalbas, kurias kvalifikacijos mažai amerikiečių teturi. Darbo Departamento vieninteliai ateiviai darbininkai yra septyni chiniečiai ir japoniečiai vertėjai prie Imigracijos ir Naturalizacijos Tarnystės. Iždo Departamento samdo didelius skaitlius ateivių, ypatingai Muito Tarnystėje, Jung. Valstijų Pakraščių Sargyboj, Jung. Valstijų Viešos Sveikatos Tarnystėje. J. Val. Pakraščių Sargyba turi apie 232 ateivius "Messman" skyruose. Dauguma iš jų yra filipiniečiai, kurie pareiškė norą tapti Amerikos piliečiais, ir jie galės tapti piliečiais, nepaisant rasės, po trijų metų tarnystės pagal naują Kongreso priimto įstatymo. Jung. Val. Viešos Sveikatos Tarnystė samdo apie tuziną ateivių Carville Sanatorijoj, rūpų sergantiesiems ir kvarantinoms stotyje Honolulu. Tas biuras raportuoja, kad Amerikos piliečiai nenori to pareigų, kurias ateiviai atlieka. Vidaus ir Agrikultūros De-

350 METŲ VILNIAUS UNIVERSITETO ISTORIJA

VILNIUS. — Naujai atkurtasis Vilniaus Universitetas turi jau pusketvirtą simto metų istoriją. 1579 metais Didž. Lietuvos kunigaikštis vengras Steponas Batoras (jis pats ir Lenkijos karalius) Vilniuje įkūrė Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos reikalams akademiją, pavadintą Jėzuitų Akademija. Toje akademijoje visas mokslas buvo dėstomas lotynų kalba, kuri tuo metu buvo bendrinė rašytinė kalba mokslo ir kultūros reikalams visose Vakarų Europos šalyse. Vilniaus Akademija iš pačių pradžių atsistojo aktinon pozicijon, kaip katalikiškojo mokslo Rytų tvirtovė priešais tuo laiku taip pat veiklų protestantiškąjį Karaliaučiaus universitetą. Todėl Vilniaus Akademijoje mokėsi ir mokė daug sveimtalių ne tik lenkų, bet ir vokiečių, švedų, norvegų, net ispanų ir kitų. Vis dėlto lietuviškoji Lietuvos dvasia iš Vilniaus akademijos čia daug ryškiau prasiverždavo, negu lenkiškoji dvasia iš Krokuvos akademijos. Čia pasirodė širvydas su lietuviškuoju kalbos žodynu ir lietuviškais pamokslais, Kojelavičius su Historia Lithuaniae (Lietuvos Istorija), čia buvo išleisti tokie Akademijos darbuotojų veikalai, kaip Clavis linguae Lithuaniae, Universitetas linguarum lithuanicarum ir kt. Žinomi tuo laiku lietuviai autoriai, lietuviško mokslo atstovai Akademijoje, kaip Butvilos, Liaugsminalai ir kt. Akademijoje ir svetimtalčiai mokytojai persidavė lietuviška dvasia, kaip garsusis lotynų poetas mozuras Sarbievius, istorikas Lelevis ir kt. Akademijos auklėtojai akademinių jaunimą, studentus vadinavo juventus palaemonia)

ATNAUJINA SENUS ŽEMĖLAPIUS Prof. Roberto Almagia, žymus žydų tautos profesorius universitete buvo Vatikano paskirtas atnaujinti savo bruožos 1546 metų žemėlapi parašytą Giacomo Gastaldi. Prof. Almagia čia dirba atnaujindamas seną Amerikų žemėlapi.

partamentai samdo 79 ateivius, su specialėmis kvalifikacijomis. Valstybės Departamentas, kuris suskaito 2,100 ateivių-darbininkų užsienyje sako, kad "rinkti tinkamus raštininkus ir vertėjus Jung. Valstijose ir juos pasiūsti į kitas šalis į diplomatinis ir konsulinis ofisus, nors ir būtų galima rasti kvalifikuotų asmenų, būtų per brangus žingsnis, ir todėlgi samdoma kvalifikuoti ateiviai ant vietos. Paprasto darbo darbininkai, kaip namų tarnai, prižiūrėtojai, ir pan., dirba už tinkamas vietines algas. Tam darbu amerikiečius perbraunantys Departamentai užsimokėtų. Kitos valdžios įstaigos, kad jie samdo tebe patarėjus, svetimų kalbų, finansiskus ekonomistų, girininkus. Tad visos pasiūtųjų cijos parodo, kad visų ateivių iš federaliųjų tarnystės, ypatingai vėstų prie rimtų kėbų daug daugiau pasidien išmokėta algų.

KAIP VEIKIA TORPEDOS

Antrajam pasauliniam karui prasidėjus visų dėmesį tuojau atkreipė į save torpedos, stebindamos savo pragaištingiausiu veikimu. Veik nėra tos dienos, kad vienas ar kitas laivas paliestas torpedos nenugrimstų į juos dugną. Nuo karo pradžios jau yra nuskindanta keletą šimtų laivų, neskaitant karinių laivų, kurių žuvimo priežastis yra vien tik torpedos ir minos. Bet torpedos nėra naujas išradimas. Didžiojo karo metu nuo torpedų žuvusių laivų skaičius taip pat didelis; vienam povandeniniam laivui 1914 metais per 10 minučių-pasisekė paskandinti net tris anglų kreiserius. Siandieninė torpeda yra tikrai įdomus kovos įrankis. Ji išstumama iš laivuose įtaisytų tam tikrų torpedoms leisti vamzdžių, suspausto oro ar parako pagelba. Torpeda pradeda plaukti pati savo motorų varoma, kai tikrai patenka į vandenį. Motorus varo suspaustas oras, kuris be to dar specialaus kaitintuvo yra sušildomas, bei maišomas su vandens garais. Per visą torpedos ėjimo laiką oras ir motorus patenka vienodo spaudimo, o tai padeda torpedai išlaikyti visą kelią vienodą greitį. Torpeda gali nuplaukti iki 4 — 6 mylių kelią, trumpesniuose atstumuose išspėsdama savo greituama iki 40 mylių per valandą. Krypti po vandeniu ir gylį torpedos išlaiko kuo tiksliausiai hidrostanių ir gyroskopinių prietaisų pagelba. Šie prietaisai valdo torpedos krypties ir gylio vairs, kaip panašius vairs, kad valdo igudę vairininkai povandeniniuose laivuose bei lėktuvuose. Iki šiol paprastai torpedos budavo leidžiamos plaukti 3 — 5 jardų gylyje, nes didieji laivai sėdi vandenyje iki 8 jardų. Torpeda turi įvairių įtaisymų, kurių pagelba ji gali būti nustatyta, kad tam tikrą kelią galą nuėjusi padarytų reikalingus sukimus, sustotų, iškiltų į paviršius ir duotų šviesos ir dumų signalus (pratimų metu), arba nuskestų, jei nepataiko į taikinį (karo metu). Sprogstamoji medžiaga torpedose paprastai talpinama vadinamoje "galvoje". Didžioje kalibro torpedose talpinamos sprogstamos medžiagos kiekis siekia kartais net 1,000 svarų. Kad įvyktų torpedos sproginimas, iki šiol budavo reikalinga, kad torpeda atsitrenktų arba bent šonu paliestų torpeduojamą laivą. Sprogimo pasekų išvengimui didieji karo laivai šiandien yra dalinami į daugelį skyrių, ir be to, po vandeniu iš šonų jie turi dvigubas sienas. Sprogimui išardžius vieną sieną,

lieka kita. Kad vien išardytų abi sienas, neišpasakytai stiprios medžiagos. Šio karo staigmena išradimas, — magnetinis dos ir minos. Magnetinės pedos padarytos taip, sprogimui iššaukti reikia kad torpeda paliestų sprogta praplaukdamavo apačia, dugnu. Dvigušis, o be to, kuo vas — buna pradraskant stipriau vanduo veržiasi. Magnetinės torpedos minos, skiriasi nuo degtuvo konstrukcija. Iis magnetinis kunas praplaukiant torpeda po dugnu, didelis magnetinis jėga, kuri paveikiamas, kad sustotų, tinkamus degtuvo elektiktaktus arba tiesiog pagelba du spyruoklės pagelba lia degtuvo kapsula ir eksploduoja. Torpedas gali leisti tipo karo laivai, nors imant, tai yra mažesniųjų laivų — naikintojų pedinių katerių bei pinių laivų ginklas. Poni laivai leidžia torpedas pasinėre po vandeniu domens apsaikčiuodami po pagelba. Torpediniai kateriai išleisti greitai motoriniai keletos žmonių igula, dvim torpedom ir priedinių pabukla, plaukdamamių per valandą torpedos leidžia pasinėre savo judrumu, tamsa, panašiomis sąlygomis, dažniausiai netoli krantų.

KAUNAS. — Balandžio Geležinkelių Valdyba išsikelti į Vilnių, kur savus rumus. Su Valdybės kels 1423 geležinkelių tarnautojai. Sveikata Ligoninė. Knygelė, kuri aprašo visokių žolių, medžių ir šaknų su nurodymais juos vartuoti. Taipgi yra nurodymai Europos ir orlaivynų, kurie dabar ja mušiuose; jų kelių lapais viskas parodoma spalvotais lapu. Kaina 35c, 3 centai. M. ZUKAITIS, 336 Dean Street, Spencerport, N. Y. (15 — 23)

Ar Reiškia Demokratija?

JOHN W. DAVIS

Amerikos Advokatų Sąjungos, p. Davis turėjo žymią karjerą, kaip... (text continues)

an demokratija reiškia... (text continues)

EMELAPIUS... (text continues)

RPEDOS... (text continues)

... (text continues)

SVENČIA SEPTYNIŲ METŲ SUKAKTUVES... (text continues)

“Kitą sykį užmokėsiu savo sąskaitą čekiu ir man nereiks laukti šioje eilėje!”

Išvengite nesmagumų mokant sąskaitas asmeniškai. Pasinaudokite čekiu naudojimo patogumu su tikrai mažu balansu. Klauskite prie langelių dėl smulkmenų.

Worcester County Trust Company
 WORCESTER · 446 Main St. · 344 Main St. · 16 Franklin St. · Lincoln Sq.
 FITCHBURG · SPENCER · NORTH BROOKFIELD · BARRE
 Member Federal Reserve System · Member Federal Deposit Insurance Corporation

Imigracijos Problemos

Klausimas: Vos sulaukęs 12 metų, aš atvažiavau į Ameriką. Mano tėvas, Amerikos pilietis, mane parsitraukė. Jis mirė 1930 m. Kad laikyti mano dabartinį darbą, turiu parodyti, jog esu šios šalies piliečiu, kaip tą galiu daryti?

Atsakyimas: Paduok aplikaciją del “certificate of derivative citizenship” (form 2400). Su aplikacija pasiusk tėvo pilietystės popieras ir savo gimimo metrikus, arba iš mokyklos kortelę apie savo mokslą, šita kortelė parodo, kad tamsta buvai nepilnametis, kuomet atvažiavai.

NEVEDE VYRAI NEGALI LEGALIZUOTI BUVIMĄ VYKSTANT Į KANADĄ

Klausimas: Girdėjau, kad juveivis, kuris atvyko nelegaliai į šią šalį po 1924 m. dabar gali legalizuoti savo buvimą, užmokėdamas taksus prie Kanados rubežiaus. Ar tai teisybė?

Atsakyimas: Ne. Jeigu išvažiutum į Kanadą ir iš ten bandysi įvažiuoti į Jung. Valstijas, tamsta sulaukys prie rubežiaus. Legalizavimo budas, kurį tamsta mini, liečiai tik žmonas, vyrus, tėvus ir nepilnamečius vaikus Amerikos Piličių, kurie gali reikalauti nekvotinio ar pirmenybės kvotoje stovio.

ATEIVIŲ LIUOSNORIS ISVAŽIAVIMAS

Klausimas: Ar teisybė, kad federalė valdžia susekus nelegaliai apsisostojusį ateivį, jam leidžia liuosnoriai išvažiuoti iš Jung. Valstijų?

Atsakyimas: Tas priguli nuo aplinkybių. Kartais deportuojamas ateivis tuoj imigracijos oficerių suimtas ir pasodintas ant pirmo laivo, kuris apleidžia...

GYVENIMAS PASAKOJ

Ten kiekvienoj gėlėj gyva širdis tau plaka, Lelijos baltos žemei maldą vis kalbės, Ten gailios ramos verks prie tavo tako, Ir vardas Tavo žemėje, danguj aidės. Kai saulė miršta ant plieninių kalnų, Palydi žemės ir dangaus giesmės aidai; Ten naktį žvaigždės skamba, žemėn krinta, Siubuoja marios, gelmėse vaitoja ten varpai. Visi keliais dangaus šviesoje bus paskendę Ir nuotaika šventa kiekvienas žiedas ten gyvens; Mes eisime, lyg tie laimingi pakeleiviai, Ramiai prisėsimė pavėsy ant akmenų. Ir laisvę nešime ten sieloj savo, Akyse degs mums saulė ir dangaus aušra, Mes nesutiksime jau tų, kurie apgavo, Plačioji žemė mūsų bus visa. Žvaigždėmis bus namai kaišyti, Prie vartų vėliava ramybės vis plevens, Ten nebeniekis brolis savo brolio Širdyje maisto jie prieš tiesą nebekels.

šią šalį. Taip elgiasi su ateiviu su kriminaliu rekordu arba su ateiviu kuris priguli prie neįleidžiamų klasų. Kitiems ateiviams pavelina sutvarkyti savo reikalus prieš išvažiuojimą ir liuosnoriai išvažiuoti. Bet tie ateiviai turi užmokėti kelionės išlaidas.

AR ISDEPORTUOTAS ATEIVIS GALI ATGAL SUGRYŽTI?

Klausimas: Jeigu ateivis išdeportuotas iš Jung. Valstijų, ar jis gali vėl sugryžti, turėdamas imigracijos vizą? Atsakyimas: Tai priguli nuo išdeportavimo priežasties. Jeigu ateivis išdeportuotas del kriminališko, beprotystės arba del kitos rimtos priežasties, jis niekad negali sugryžti į Jung. Valstijas. Kiton pusem, ateiviai išdeportuoti del nelegalio įvažiuavimo, ir kurie neprigulo prie neįleidžiamų klasų, gali kreiptis prie Darbo Sekretoriaus ir prašyti leidimą vėl gryžti. Jeigu ateivis turi giminių čia, tai greičiausiai gali išgauti tokį leidimą. Bet jeigu jis ir gauna leidimą jis gali atvykti tik už meto laiko po jo išdeportavimo dienos.

PERSISKYRIMAS IR AMERIKOS PILIETYS

Klausimas: 1920 m. ištekėjau už Amerikos piličio. Persiskyrėmė 1928 m. 1932 m. vėl ištekėjau, bet mano dabartinis vyras yra ateivis. Ar aš skaitoma piliete ar ateivė? Atsakyimas: Savo pirmu apšvedimu tamsta įgijai Amerikos pilietystę. Persiskyrimas neatėmė Amerikos pilietystę. Nuo rugpjūčio 22 d., 1922 m. apšvedimas nepamaino moters pilietystę, taipgi antras apšvedimas nepamaino jusų pilietystės stovį. Esi Amerikos piliete.

KIEK JAUNIEJI UZDIRBA PRIE N.Y.A.

Klausimas: Kiek į mėnesį galima uždirbti prie National Youth Administration? Atsakyimas: National Youth Admin. duoda neturtingiems studentams darbus, kad jie galėtų ant toliaus tęsti savo mokyklos ar kolegijos darbus. Tie studentai tik paskirtą laiką dieną dirba. Aukštesnės mokyklos studentas gali užsidirbti \$6. į mėnesį, kolegijos studentai nuo \$15. iki \$20 į mėnesį, ir baigę kolegijas studentai \$30 į mėnesį. Pereitais metais net 435,000 jaunų studentų gavo pagelbos nuo National Youth Administration.

TRYS MIRĖ GAISRE
Trys žmonės mirė ir daug buvo sužeisti, kada suliepsnojo namas netoli Baltųjų Namų Washingtone. Gaisrininkai ilgai ieškojo griuvėsiuose kitų aukų, nes iš 130 gyventojų daug gaisro metu nebuvo suskaičyti.

SOCIALĖS APDRAUDOS IR VALSTIJŲ PENSIJOS

Klausimas: Sulaukęs 60 metų išgaliu dirbti. Kada sulaukysiu 65 metų socialės apsaugos kortelę parodys tik apie penkis tukstančius dolerių uždirbtų algų. Kiek pensijos galiu tikėti gauti? Jeigu nebus gana mano užlaikymui, ar valstija dar pridės kiek nors pinigų mano užlaikymui?

Atsakyimas: Jeigu tamstos socialės apdraudos kortelė parodys, kad uždirbai iki penkių tukstančių dolerių, tai mėnesiniai išmokėjimai bus \$16.67. Tie pinigai jums bus išmokėti per visą gyvenimą, ir nepaisant ar turėsi kitų įeigų. Gavimas tų išmokėjimų nesulaikys tamsta nuo prašymo valstijos pensijos, bet ar tamsta valstija išmokės senatvės pensiją prigulės nuo aplinčių. Jeigu tamsta turi vaikų, kurie tamsta gali užlaikyti, tai valstija senatvės pensijos nemokės.

ATEIVIAI, KURIE PASILIUOSAVO NUO MILITARISKOS TARNYSTĖS

Klausimas: Atvažiavau į šią šalį 1912 m. ir išsiėmiau savo pirmas popieras 1915 m. Kada mane šaukė prie militariskos tarnystės 1917 m. aš reikalavau paliuosavimo kaip ateivis. Tuo pačiu laiku atidaviau savo pirmas popieras. Dabar aš apšvedžiau su Amerikos piliete, ar galiu prašyti Amerikos pilietystės. Atsakyimas: Po įstatymu, priimtu liepos 9 d., 1918 m. yra piličiai ar šalių pavaldiniai, kurie buvo neutralės per Pasaulinį

AR GALIMA GAUTI AMERIKOS PENSIJAS UZSIENYJE

Klausimas: Mano žmona ketina važiuoti į Svediją šią vasarą. Dabar ji gauna pensiją iš \$18. į mėnesį, ar jai ta pensija bus mokama jai būnant Svedijoje? Atsakyimas: Priguli nuo pensijos. Jeigu ji gauna pensiją už tarnystę prie civilės tarnystės, tai ta pensija jai buvo mokėta nepaisant kur ji gyvena. Senatvės pensijas tik moka taip ilgai kaip asmenys gyvena toje valstijoje, kurs jiems pensija moka. Mums pranešk kokią pensiją žmona gauna, tik tada galėsime atsakyti tamstos klausimą.

KADA ATEIVIS SVEČIAS ISTEKA UŽ PILIČIO

Klausimas: Ar moteris atvykus čia kaip svečias, gali legaliai pasilikti, jeigu ji išteka už merikos piličio? Atsakyimas: Ne. Ji turės apieisti kraštą, ir gavus Amerikos imigracijos vizą svetimoje šalyje galės legaliai sugryžti. Kaip Amerikos piličio žmona ji galės gauti imigracijos vizą Kanadoj. Del tolesnių informacijų tegul ji tiesiog susineša su Foreign Language Information Service, 222 Fourth ave., New York City. F. L. I. S.

PERSITIKRINK šviežiu ir sveiku vaisinių saldainių skoniu ką-tik importuotų iš Lietuvos, o sužinosi Lietuviško produkto vertę.

Raktas Merqaitės Širdin

TILKOS VAISINIAI

Saldainiai

Ką-tik atgabenti iš Lietuvos

PARSIDUODA

2-jų svarų dėžutė

Tiktai už Viena Dolerį

Visi saldainiai skanus ir šviežūs, atskirai į popierėlius suvinoti. Duokite užsakymus šiuo adresu: AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS. Vilnius

LAISVOJI ZONA KLAIPĖDOS UOSTE JAU GALUTINAI ĮRENGTA

KLAIPEDA. — Laisvoji zona Klaipėdos uoste jau galutinai įrengta ir pradėjo aptarnauti Lietuvos tranzitą. Muitinė jau įsikurė ir atlikinėja formalumus pagal Lietuvos muitų įstatymus. Muitinės valdininkai ir darbininkai kasdien važinėja į Klaipėdą iš Kretingos. Kol uostas tebebuvo užšalęs, muitinėje buvo išperkamos tik tos prekės, kurios buvo į laisvąją uostą atvežtos ir sukrautos į sandėlius anksčiau. Aštuoni laivai su prekėmis Lietuvai laukia, kai bus sulaužytas ledas, įplaukti į uostą. Prasidėjus gyveniam laivų judėjimui, laisvo-

joj zonoje reiks daugiau darbininkų ir jie zonoje turės visus dienos pragyvenimui reikalingus įrengimus: valgykla jau įrengta, kurioje jie gauna maistą prieinama kaina, atgabentą iš Kretingos; statomi erdvi barakai, kurie bus baigti balandžio mėnesį. Be barakų yra numatyta dar visa eilė įrengimų, kuriuos vokiečių vyriausybė turės padaryti pagal parengtus planus. Greitu laiku turės būti įrengtas tiesioginis laisvosios zonos susiekimas paštu su Kaunu; tai įrengus, Lietuvos Bankas laisvojoje zonoje atidarys agenturą piniginiams operacijoms atlikti.

KARO PABĖGĖLIUS KELIA Į PROVINCIJAS

VILNIUS. — Lietuvos Raudonojo Kryžiaus atstovas Jurkunas šeičius painformavo spaudą apie karo atbėgėlių iškėlimą iš Vilniaus į kitas Lietuvos vietas. Paprastai niekur atbėgėliai nėra laikomi dideliuose miestuose. Pavyzdžiui, Ispanijos pilietinio karo metu atbėgėliai ispanai Prancūzijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Portugalijoje ir kt. kraštuose buvo telkiami provincijoje, specialiai tam tikslui parinktose vietose. — Karo atbėgėlių iškėlimas iš Vilniaus buvo numatytas jau seniau, tačiau iškėlimą sutrukdė dideli šalčiai. Užsienyje surinkti ar nupirkti grąžučiai dėl karo veiksmų vakaruose negalėjo laiku pasiekti Vilniaus; buvo laukta Kalėdoms, sulaukta tik Velykoms. Tad orui atšilus, perkėlimas pradėtas sparčiai vykdyti. Gyvenę bendrabutyje geležinkeliečiai atbėgėliai jau perkel-

ti į Kybartus. Studentai ir kiti moksleiviai keliami į Žagare. Tuojau po Velykų į Rokiškį keliami visi buvę kariai. Žydai atbėgėliai taip pat keliami į įvairius miestelius; jau 800 jaunųjų žydų „chalucininkų“ besirengiančių į Palestina, evakuoti. Nenoriai keliami į provinciją, būv. lenkų Stepono Batoro universiteto studentai, kurie bitiniai nori likti Vilniuje ir kitus kursto. Bet Vilniuje jiems nėra kas veikti, o kas nori mokytis, studijas gali tęsti ir provincijoje. Tiesa, provincijoje nėra liukusinių viešbučių su didmiesių patogumais ir restoranais, bet yra sveikos, ramios, nors ir kuklios, atbėgėliams gyventi sąlygos. — Šeičius pareiškė, kad visi atbėgėliai, kurie priešinsis Raud. Kryžiaus nurodymams bei patvarkymams, nustos jo globos ne tik materialiniu, bet ir visais kitais atžvilgiais.

VILNIUS. — Vilniaus miesto savivaldybė rengiasi išleisti platų leidinį apie Lietuvos sostinę, kuris bus pavadintas „Vilnius“. Leidinys apims šiuos skyrius: 1. Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės paminklai Vilniuje; 2. Vilnius-devynioliktojo amžiaus lietuvių kultūrinio ir politinio veikimo centras; 3. Vilnius-Lietuvos Nepriklausomybės lopšys; 4. Kova dėl Vilniaus ir 5. Vilnius šiandien. Leidinys išeis gegužės-birželio mėn.

VILNIUS. — Prieš Velykas Vilniaus Apygardos Žemės Tvarymo įstaiga žemės reformos reikalams nusavino dar 13 dvarų, bendro ploto 3,040 ha. Naujai nusavintieji dvarai yra Eišiškių, Jašunų, Kaitinų, Maišiagalos ir Trakų valsčiuose. Vilniaus miesto ribose nusavintas 152 ha Pinkuso Graubarado dvarukas, kurs bus išparceliuotas sklypais. Pilsudskio ir Želgovoškio dvarai, esą be savininkų, paimti valstybės globon. Taip pat valst. globon bus paimami ir kiti ukiai, kurie neturi savininkų.

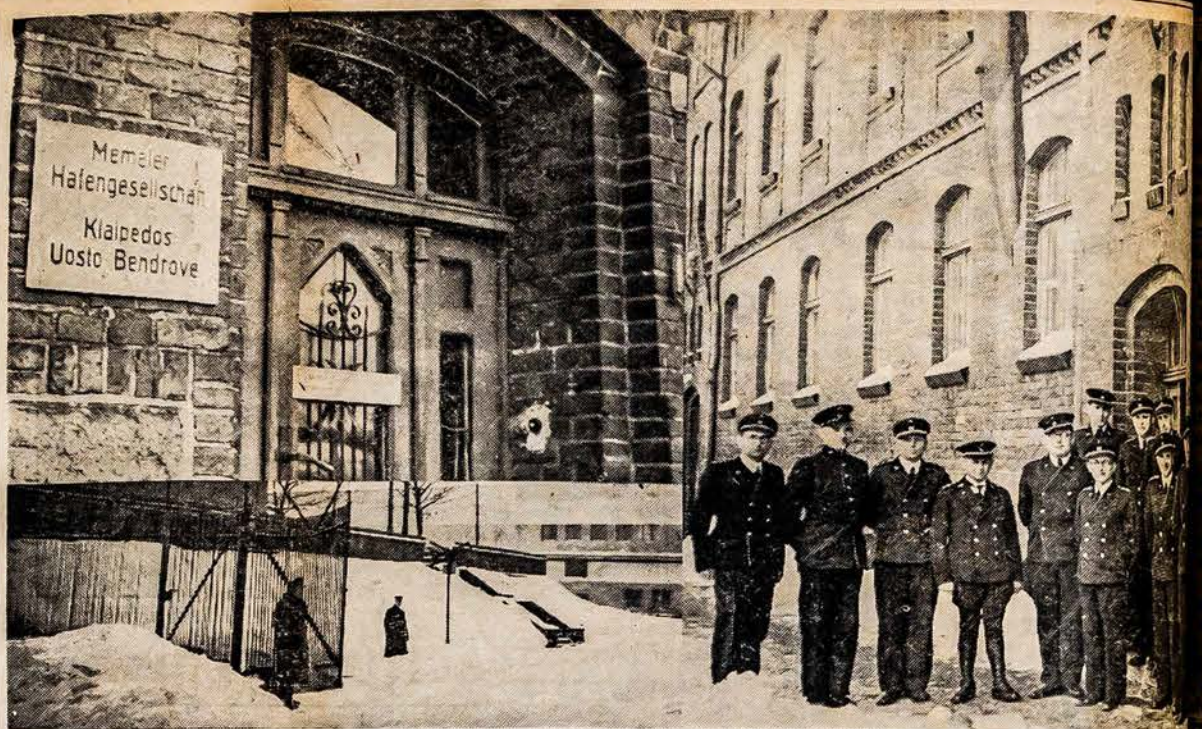
VILNIUS. — Ministrų Taryba nustatė, nuo šių metų rugsėjo 1 d. sustabdyti Vytauto D. Universiteto Kaune Gamos ir Matematikos fakulteto veikimą ir nustatė, kad nuo tos dienos pradės veikti Vilniaus Universitete Gamos Matematikos fakultetas su matematikos, fizikos ir biologijos skyriais. Kauno V. D. Universiteto Technikos fakultete bus sustiprinti chemijos mokslai, kad fakultetas galėtų paruošti chemikų, inžinierių, galinčių dirbti praktiškai. Ryšium su Gamos-Matematikos fakultetu perkėlimu Vilniun, atvyko į Vilnių prof. K. Sleževičius fakulteto perkėlimui paruošti ir Observatorijai perimti.

KAUNAS. — Ministrų Taryba baigia svarstyti svarbų įstatymo sumanymą, kuriuo bus rikiuojamas darbas Lietuvoje, kaip numato ir Lietuvos konstitucijos 46 ir 47 straipsniai. Darbo rikiavimo įstatymas turės duoti pagrindus tikslingam darbu ir tautos energijos sunaudojimui. Šis įstatymas turės tikslu paskirstyti laisvas darbo jėgas tenai, kur jos bus reikalingos, koordinuoti įvairius darbus, orientuoti inteligentines jėgas į praktiško darbo profesijas, specialiai tvarkyti moterų darbą, kaip to reikalauja bendrieji tautos interesai ir naujųjų laikų patyrimai. Įstatymo projekte yra numatytas Darbo rikiavimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

VILNIUS. — Atgautoje Vilniaus srityje iki kovo pradžios nusavinta jau apie 90 dvarų bendro ploto apie 20.000 ha. Nusavintuose dvaruose šį pavasarį bus pradėta parceliacija, suteikiant žemės jos reikalingiems vilniečiams. Išsiskirsčiusiems į vienkiemius ukininkams jau pradėta duoti miško medžiaga už 20 nuoš. valdinės taksos.

FEEN-A-MINT
NEW 10¢ SIZE
DABAR — už 10c galite gauti pagarsėjusią FEEN-A-MINT, skoningą, patikimą kramtomo gumo gyduolę. Paliausuoja užkietėjimą — taipgi galvos skaudėjimą, gesus, nevirškinimą. Milijonai FEEN-A-MINT naudoja. Pabandyk pats!

Didysis Sapnininkas
Trečia Padidinta Laida
APART IŠGULDYMO SAPNŲ, JAME TILPSTA DAUGYBĖ ĮVAIRIŲ RAŠTŲ: —
Eilės, Žvaigždyno Ratas, Lietuvių Mitologija, Papročiai, Burtai, Simboliškos Spalvos, Išmintingasis Selemonas su paveikslu ir ateities atspėjimo numeriais, Paslaptys Kazyrų Lošime ir daug kitų patarimų.
Knyga Didelio Formato iš virš 170 puslapių
Kaina \$1.00 su prisijungimu
Užsakymus siųskite žemiau pažymėtu adresu:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

LIETUVOS LAISVOJI ZONA KLAIPĖDOS UOSTE
Musų muitininkai ir darbininkai, dirbą zonoje, važiuoja traukiniu iš Kretingos ir baigę darbą grįžta atitinką. Kol kas, dėl smarkios žiemos užšalus Klaipėdos sustojus laivinkams, nėra judėjimo ir Lietuvos muitininkai ir darbininkams, kurie iškels gerų sumanymų darbo tobulinimo reikalu, pažadėjo skirti pinigines premijas. Dabar ir kitos imonės susidomėjo šiuo sumanymu ir skelbia mokėsiandios darbininkams premijas, jei jų pasiūlymais pasinaudojant bus galima darbas tobuliau atlikti.

Graikijos Operos Solistė-Lietuvaitė, Ruošia Vilniuje Repertuarą del Atėnų Scenos

VILNIUS. — Vilniuje šiuo metu gyvena Atėnų (Graikijoje) operos solistė lietuvaite ankštie nė P. Karvelienė. Ji prieš keletą metų mokėsi Italijoje, Šv. Cecilijos konservatorijoje, pas garsią prof. Chibaudo, pas kurią yra mokiusios ir Kardelienė, Kalvaitytė, Jonuškaitė-Zaunienė ir eilė kitų Lietuvos operos solistų. Ji dainavo su operos trupėmis Italijos miestuose ir pirmoji lietuvaite buvo pakviesta dainuoti Italijos karaliaus rumuose. Karalienė ją tada apdovanojo brangiomis dovanomis. Bedainuodama Italijoje, ji susipažino su Atėnų operos direktorium ir buvo pakviesta ten dainuoti, kaip retai pietų kraštuose atsirandą mezzosopranas. — P. Karvelienė

Atėnų operoje išdainavo trejus metus ir prieš pat karą parvažiojo į tėviškę, o dabar gyvena Vilniuje. Apie Vilnių dainininkę išsireiškia, kad ji yra lietuviams tas pat, kas Roma italams ir Atėnai graikams. Vilniaus pilis — tai Atėnų akropolis. Ten, Atėnuose, senovės šventyklos griuvėsiai yra naktimis apšvičiami proektoriais, čia, Vilniuje, panašiai apšvičiamos Katedros kolonos, Gedimino pilies bokštas. Vilniuje, kaip ir Romoje, labai daug baroko; atrodo, jog vaikštai po senąją Romą. Jei karas greit baigtųsi, dainininkė lėt grįšianti į Atėnus. Ruošia lietuvišką repertuarą, kad galėtų Graikijoje populiarinti Lietuvą ir gražiąją lietuvišką dainą.

Tradicinė "Kaziuko" Mugė

VILNIUS. — Kovo 4 dieną (Šv. Kazimiero diena) Vilniuje yra ypatingai išgarsėjusi savo didele, tradicine "Kaziuko" mugė. Seniau Vilniaus miestas buvo svarbus prekybos centras, tai per Šv. Kazimiero mugę budavo daromos milijoninės apyvartos. Garsios šiaulių odos, Sibiro kailiai, Kazanės muilai Vilniun sutraukdavo pirklius ne tik iš visos Rusijos, bet ir iš Vakarų valstybių. Tos mugės ilgainiui, prie lenkų, sumenkėjo, išsigimė ir beliko "Kaziuko" mugėmis, nors plačiausios Vilniaus apylinkės gyventojams ir dabar savo reikšmės nenustoja. Dabar Šv. Kazimiero mugė yra liaudies, krašto, kaimiečių mugė, kurioje ir vyrąja kaimo dirbiniai. Kai Klaipėdos mugėn ruošiasi visi Klaipėdos krašto gyventojai birželio mėnesį, taip Vilniaus Šv. Kazimiero mugėi ruošiasi visos Vilniaus kraštas per savaites iš anksto. Iš vieny sričių vyksta mugėn tik jaunieji čia savo Kazių (Kazys, Kazė) susirasti, iš kitų sričių vyksta tik senieji, gabendami įvairių darbų darbelių parduoti. Suvažiuoja per 60 ir 100 kilometrų nuotolio. Kelionė dažnai trunka 2-3 dienas, tad, kad būtų saugiau ir nenuobodu, susijungia dažnai ištisi kaimai, traukdami į Vilnių ilgiausiomis vilkstinėmis. Čia atvažiuavę išsinuomuoja Lukiš-

kių aikštėje vietą, kur išdėsto visą savo žiemos darbą. Vyrų lankus, ratlankius, kamuntus, pšėtkus (čeberkus), spintas, kėdes, verpmo ratelius (kalvaratus), verpstes, verpsčius, spragilus, grėblius, vėtykles, sėtus, klumpes (kadulius), pavėkslams rėmus, medinius šaukštus, samčius, menturius, pintines, šerių, uodegas, kiškių, šeškų, kiaulių ir kt. kailius, šiaudinius skrybėles ir t.t. Ypatingai įdomus Vilniaus krašte gaminami dirbiniai iš šiaudų. Bet dar meniščiau atrodo moterų darbai. Tai 100-50-nytės "skoterlys" (staltiesės), rinktinės paklotės, raštuotos gunelės, "divonai", plona drobė, šiaudiniai, įvairiaspalviai krepšiai, takeliai, megstinės korpės ir per žiemą numegstos pirštinės ir kojinės. Iš skanėstų mugininkams garsiausi yra tradiciniai Smurgainių riestainiai ir "kaziuko širdys", medauninkai, be kurių neturi grįžti namo joks mugininkas. Parvežtus namiškiams, ypač vaikams laktuvinius riestainius ir širdis priimta aiškinti, kaip Šv. Kazimiero dovana.

VILNIUS. — Vienas kurėjas savanoris, kuris prašo neskelbti pavardės, pirmojo Vilniuje atilankymo proga vilniečių reikalams paaukavo 100 litų. Auka perduota mokyklų reikalams.

KAUNAS. — Kovo mėnesį Lietuvoje buvo iš viso 79,081 radio abonatas. Per vasario mėnesį radio abonentų priaugo 2,711.

SVARBU!

Amerikos Lietuvio Administracija išsiuntinėjo šią savaitę Pakvietimus tiems savo skaitytojams, kurių prenumeratos yra pasibaigę dar su 1939 metais, tai yra, kurių prenumeratūrų mokestys yra užvilktos tarpe 3-jų ir 6-šių mėnesių.
Todel šiuomi prisiminam gerb. mūsų skaitytojams, kad jau laikas pasinaujinti. To nepadarius, mes ekonominių aplinkybių verčiami, turėsimė ant toliau sulaukyti laikraštį siuntinėję.
Su pagarba,
Amerikos Lietuvio Administracija

KAUNAS. — Kai kurių imonių darbininkai, ilgėsnį laiką dirbdami jiems pavestą darbą, patiria, kad tas darbas galima atlikti daug tobuliau. Tai patyrė kai kurių imonių darbininkai painformuoja imonių vadovybes. "Maisto" imonės vadovybė savo darbininkams, kurie iškels gerų sumanymų darbo tobulinimo reikalu, pažadėjo skirti pinigines premijas. Dabar ir kitos imonės susidomėjo šiuo sumanymu ir skelbia mokėsiandios darbininkams premijas, jei jų pasiūlymais pasinaudojant bus galima darbas tobuliau atlikti.

KAUNAS. — Bituko plytelių, statybai ir gatvėms grįsti, fabrikas Petrašiunose pradeda darbą anksti pavasarį. Bituko pareikalavimas numatomas didelis, tad prie fabriko gaus darbo didesnis darbininkų skaičius. Naujas lietuviškas radio aparatų fabrikas steigiamas, bet pagaminti jo priimtuvai pasirodys rinkoje tik ateinantį rudenį. Lietuvai reikalinga dar visa eilė fabriku ir imonių vietos žaliavoms perdirbti ir reikalingasias prekes, tačiau pačioje Lietuvoje stinga privačių asmenų, kurie turėtų didesnius kapitalus. Kadangi pramonė Lietuvoje yra gana pelninga, galėtų ir užsieniuose gyvenę lietuviai parodyti daugiau iniciatyvos, steigdami Lietuvoje fabrikus, į kuriuos įdėtas kapitalas garantuotų didesni pelną ir butų saugesnis, kaip be naudos laikomas.

Naujas Bituko Plytelių Fabrikas Jau Statomas

KAUNAS. — Iš šių metų viešųjų darbų fondo lešų paskirtą 697.000 litų gatvėms, aikštėms ir turgavietėms grįsti, plėsti ir tvarkyti šiuose miesteliuose: Jonava, Pasvalys, Šiauliai, Seduva, Kupiškis, Biržai, Krakės, Kėdainiai, Suvalkų Kalvarija, Marijampolė, Širvintai, Taurienai, Siesikai, Pagirys, Gelvonys, Želvos, Kurkliai, Ukmergė, Pūnis Margio Kalnas, Plungė, Kybartai, Virbalis, Vištytis, Vilkaviskis, Kretinga, Darbėnai, Kuliai, Skuodas, Mošėdis Vėviržėnai, Šiluva, Raseiniai, Jurbarkas, Zarasai, Šakiai, Sintautai, Kaišiadorys, Vievis Trakai, Vyžuonos, Anykščiai, Utena, Molėtai, Rokiškis, Lazdija, Leipalingis, Rudamina, Šventėžeris, Eišiškės, Rudiškės, Valkininkai, Švenčionėliai, Pabradė ir Naujoji Vilnia.

P. A. Lankininkas
(LANKININKAS)
Lietuvis Grybų
Tel. 3-0340 ir 3-0341
Prjėmimo valandos: nuo 10-12 ryte; nuo 2-4 po- pietų nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais ir švenčių sulig sustarimais.
522 Grafton St., Worcester

F. A. Vaisnora
(VEIKSNORA)
LIETUVIS GYDYS
OFISO VALANDOS
Nuo 10-12 ryte; nuo 2-4 po- pietų ir nuo 6-8 vakarais (Sekmadieniais sulig sustarimais).
TEL. 5-7810
67 Providence g-rės, Worcester

Embarrassing
Acid Indigestion, Gas, Flatulence, Heartburn, are usually the result of indigestion eating and drinking. Try Alka-Seltzer. Alka-Seltzer also relieves distress of Headache, Cough, Cold, and Muscular Pain, because it contains sodium alginate, (sodium acetate) and other ingredients.
Your druggist sells Alka-Seltzer in handy packages and in the his soda fountain. Try it.

Alka-Seltzer
MOTHERS' SEASICK REMEDY

Oriental Cream
The cream to use before the evening dance. No rubbing off — no touching others! That is why we say, "Ask your neighbor!"

NAGGING BACKACHE
May Warn of Disordered Kidney Action. Don't Neglect!
Modern life with its ceaseless hurry and worry, irregular habits, improper eating and drinking, exposure, contagion, whatnot, keeps doctors busy, hospitals crowded. The after effects are disturbing to the kidneys and oftentimes people suffer without knowing that disordered kidney action may cause the trouble.
After colds, fever and similar ills there is an increase of body impurities the kidneys must filter from the blood. If the kidneys are overtaxed and fail to remove excess acid and other harmful waste, there is poisoning of the whole system.
Symptoms of disturbed kidney action may be nagging backache, pain in the back, aching, stiffness, getting up nights, puffiness under the eyes, and loss of nervous energy. Other signs are: frequent urination, sometimes a scanty or too frequent flow.
In such cases it is best to rely on a well-known, has won world-wide approval, has been used for years favorably, and is sold in all drug stores.
Doan's Pills. They have been used for more than forty years and are sold in all drug stores.
DOAN'S PILLS

ISŲ MUSŲ MAITINTOJA

Rašo Arėjas Vitkauskas

Saulės šviesa ir augalų lėmė žalumą yra galingos priemonės svarbiausia maisto šaltiniai gyvam pasauliui. Be saulės, augalų narveliuose dar aliejus ir baltymas. Greičiausiai pasidaro taip pat ir krakmolai, bet padidintą augalų reikalingumą azoto, kurį jis tačiausiai oro, o iš azotinių druskų, iš salietros ir natrio druskos yra dirvoje. Augalų narvelius per šiuos išsiurbiant iš dirvos. Vandenyje tos druskos puikiai išsiskiedžia. Be druskų, augalai reikalauja augimui dar tokių kaip kalijus, kalcijus, geležis ir geležis. Geležis pasidaryti chlorofiliniamis. Be kalijaus neįmanoma augalose krakmolo ir baltymų pasidarymas. Tuo, kas aukščiau išdėstė matome, kad žemės gamtoje vyksta padedant šviesai ir šilumai, mineralinėms druskoms, vandeniui ir rūgštim.

Anglies rūgštis augalams labai svarbi visą tą anglį, kurį pasidaro netik krakmolo, riebalai, aliejai, baltymai ir augalų narveliai ir t. t. Augale anglies yra augalų pagal svorį.

Augalų kvėpavimo, tai yra kvėpavimo, augalams visai panašus savo kilmės išvirkimais kitu kuo kvėpavimą. Kaip gyvūnams kvėpavimui ryja iš oro, o iškvėpuoja anglies dioksidą, taip ir augalai negali gy-

venti be deguonies. Jie taip pat kvėpuodami ryja iš oro deguonį, o iškvėpuoja anglies rūgštį. Ir tas kvėpavimo veiksmas vyksta kaip diena, taip ir naktį. Tiesa, diena, besidarant lapuose krakmolui augalai išleidžia didelę kiekybę deguonies. Ir ta deguonies kiekybė toli viršija tą anglies rūgšties kiekybę, kurią išleidžia augalai kvėpuodamas. Užtai naktį, kai, nesant saulės šviesos, lapuose nutrūksta krakmolo gamyba, ir, vadinasi, ir deguonies išleidimas, anglies rūgšties kiekybė, kurią augalas iškvėpuoja, pasidaro visai pastebimas.

Pirmiau mokslininkai manė, kad augalai dieną iškvėpuoja deguonį, o naktį — anglies rūgštį, bet kaip mes matėme iš to, kas aukščiau išdėstyta, ta nuomonė neteisinga. Ir dieną ir naktį augalai susidaro veiksmu, augalas daug daugiau išleidžia deguonies kaip jo kvėpuoja kvėpuodamas.

Todėl naktį, ypač uždarytoje patalpoje, nereikia miegoti augalų tarpe, nes jie, rydami deguonį ir išleiddami anglies rūgštį, gadina patalpos orą, taip pat ir be koks gyvulys.

Neužmiršk, tamsta, skaitytojau, todėl, kad augalo išleidimas deguonies saulės šviesai veikiant nėra kvėpavimo veiksmas, o mišrus veiksmas, t. y. ėmimas iš anglies rūgšties anglies kurybai krakmolo, chemiškai jungiantis galai iškvėpuoja kvėpuodami anglies rūgštį ir ryja deguonį, bet diena, be to, esant krakmolo augalai ir vandeniui ir vialenyje dalyką, t. y. krakmolo dalenę.

Po visų tų išaiškinimų tamsta, skaitytojau, prieisi išvados, kad netik augalų ir gyvulių gyvybė, bet ir tamstos paties gyvybė visiškai pareina nuo saulės šviesos galingos jėgos. Tamsta, tur but, žinoma, kad Kinijos imperatoriai leido tik sau pirmą vadintis "saulės sunumi". Dabar tamsta matai, kad mokslas perkelia tą pirmą visam tam, kas gyva. Tokiu būdu "saulės sunumi" galima vadinti ne vieną tik Kinijos imperatorių, bet ir mus su tamsta. Mes su tamsta ištikrųjų, moksliskiausia žodžio prasme, taip pat saulės sunus, kaip kiekviena gyva butybė gamtoje!

Aš manau, kad pavasaris su jos neatvaizduojamais gražumais pirmiausiai traukia kiekvieną žmogų į gelmes kaip tik žalią, augalų pasaulio. Ir jeigu tas stebėtinai pasaulis taip gražus savo išoriniuose pavidaluose neaptinginotai akiai ir protui, kuris nežino botanikos, tai ką gi pasakyti apie tą žmogų, kuris nors truputį pažįsta mikroskopą ir nors paprasčiausiu duomeniu to įdomaus mokslo? Tylus, suderintas gamtos darbas kurti patį gyvenimą kupinas neatvaizduojamų gražumų ir didybės! Ir kiekvienas mokytas darbuotojas, tirdamas tą darbą, negali nerasti malonumo ir poezijos ten, kam jo dvasia įgyja sparnus, o protas nušvinta ta žinėjimo šviesa, kuri kaip ir šviesa, kuria naują dvasios gyvenimą, kuris turi aukščiausią tvarką tarpe pasaulio menykščių, kupino vieny kasdieninių reikalų. (Galas)

NAUJOS FILMOS

Lietuvos Kariuomenės Ižengimas į Vilnių

RODYS BROLIAI MOTUZAI

Prigelbstint Amerikos Lietuviui

Sekmadienį, Geg. (May) 12-tą, 1940

L. U. KLUBO SVETAINĖJE, 12 VERNON G-VES, WORCESTERY

BUS RODOMA:

LIETUVOS KARIUOMENĖS IŽENGIMAS VILNIUN (Jaudinanti vaizdai iš kariuomenės žygio Vilniun: peržengimas buvusios demarkacijos linijos, Vilniaus krašto gyventojų graudus ir nuoširdus pasitikimas, ižengimo Vilniun scenos ir t.t.)

LIETUVOS ARCHITEKTURA IR STATYBA (Padaryta pažanga per trumpą Nepriklausomybės gyvenimo laikotarpį: jos naujos mokyklos, ligoninės, namai, keliai, tiltai ir t.t.)

NEW YORKO PASAULINĖ PARODA SU LIETUVIŲ DIENA (Lietuvaitė Miss World's Fair, ir kiti įdomūs vaizdai).

Ižanga Suaugusiems 35c Vaikams 15c

KOLINIMAS PINIGŲ ANT UŽSTATŲ

Valstijų Žemdirbystės departamentas savo leidinyje "Farmer's Guide" sako, kad skolimo krautuvės (pawns) ištiko yra vargo šaltinis. Tų vietų savininkai paskolas žmonėms, kurie negali gauti pinigų. Gi draugai, kaip ir pažįstami, nelaukiami atsakingais paskolas, jeigu skolintojai laiką negali atmokėti, daroma daug kredito įpročių. Žmogaus užstatytas laikomas užtikrinimu, paskola bus užmokėta. Kas turi brangakmenių, išsidėdai, laikrodį, kamerą, muzikinę instrumentą, gali skolinti pinigų, nepaisant to, jeigas turi ar kokias gauti.

Skolintojas, jeigu laiką mokėsčius, jį užleigalima nubausti. Pasiskolėda savo parašą ant dokumento, ir jį negalima paimti už neužmokėjimą. Jis gali netekti užstatos.

Skolintojas parduoda už mažiau pinigų negu jį paskolino jis negali kovoti taip vadinama "deficiency judgment". Jis apsišau save paskolindamas mažesnių sumų pinigų. Kinijos, teorijai, pasiskolinti gali kolektuoti perviršį, kadangi skolintojas paprastai perka užstatytą daiktą, nebūna perviršio.

Šis žodžiais, žmogus parduoda daiktą, pasilikdamas teisiu atpirkti jį paskirtą už pasiskolintų pinigų su-

ma virš pridėto nuosimčio. Kartais del šitos aukštos nuosimčio ratos pasiskolintojas negali atgauti užstatytą daiktą. Ratos už skolintus pinigus mainosi kiekvienoje vietoje ir kiekvienoje valstijoje. New Yorko mieste, nuosimtis yra 2 nuosimčiai mėnesį. New Yorko valstijoje įstatymas pavolina aukščiausią ratą iš 3% į mėnesį pirmiems šešiams mėnesiams, už paskolą iš mažiau \$100.; ir 2% pradėdant su septintu mėnesiu. Tas iš viso sudaro 30% į metus. Ant paskolų iš \$100. ar daugiau, aukščiausia nuosimčio rata yra 2% į mėnesį pirmiems šešiams mėnesiams, tada 1% po tam — iš viso 18% į metus.

Legalės ratos kitur mainosi nuo 10% į metus Nebraskoj iki 10% į mėnesį arba 120% į metus Naujojo Meksikoj. Daugumoje valstijų legalė rata mainosi ir nėra jokio sutvarkymo. Miestai kontroliuoja "pawnshop" darbus kaip dalis jų policijos darbo. Nes kur tik įvyksta apvogimai, greičiausia vagiai už trumpo laiko, neša pavogtus daiktus į "pawnshop", ir todėl policija atsargiai daboją juos. New Yorko mieste kiekvienas turintis įstaigos savininkas turi 24 valandas pristatyti policijai parašytą aprašymą visų priimtų daiktų.

Cia paduodame kelis patarimus tiems, kurie ieško pasiskolinti pinigų. Savęs paklausk: "Ar man pinigai reikalingesni už šitą daiktą, kurį duosiu užstatu?"

Atsakyk tą pirmą klausimą. Ne tik turėsi apsieiti be to daikto, bet ar žinai, kad už kiek laiko jį galėsi vėl atsiimti? Daugumoje atsitikimų, žmogaus padėtis nė ant kiek nėra geresnis, jam daug sunkiau surinkti kruvon sumę pinigų, o gal ir dalykai yra daug blogesni, ir kartais ko toliau žmogus laukia, tuo mažiau jis rupinasi atgauti savo užstatą. Na, ir gali užmiršti apie tai.

"Ar turiu gana ilgą laiką atmokėjimui paskolos?"

Šitas yra labai svarbus klausimas. Vieno mėto laikas paprastai buna užtektinai.

"Atsargiai perskaityk savo tikieta", sako ženklas pačioje įstaigoje. Tai yra geras patarimas. Jeigu pasiskolintojas nežino savo teisių ir savininkas krautuvės nėra teisingu žmogum, jis gali kaip nori pasielgti su nuosimčiu. Neprisilaikydamas prie įstatymų reikalavimų, jis gali paimti nuosimčio ratą iš anksto, arba jis gali uždėti kitų mokesčių už "ekstra priežiūrą."

Jeigu tų "pawnshop" nuosimčio ratos yra per aukštos, kodėl žmogus negali pasiteirauti ant vietos, savo vietinį apilinkę apie skolimo draugystes, šiandien tokių draugysčių visur yra.

"Pawnshop" ištiko yra seniausios įstaigos žinomos žmonėms. Kas metai tik šioje šalyje jos duoda nuo 150 iki 160 milijonų dolerių paskoloms ir metus. Kadangi duoda tik kuomažiausias sumas pinigų paskoloms, tad pamislykite kiek milijonų žmonių prie jų kreipiasi.

kuomet nekintami, nelinksniuojami ir neasmeniuojami. Parašę kokį nors kinietiškos kilmės japonišką žodį ar sakinį lotyniškoms raidėms, — mes nežinotume ką jis reiškia, nes mes nežinome, kur veiksny, o kur sakiny. Del to japonas savo rašte žymi kaip ir kinietis, ne žodžio garsą, bet jo reikšmę. Todėl japonai su kiniečiais nors ir nesuskalba, — tačiau raštą vieni kitų supranta.

Apart to, japonai turi dar ir taip vadinamą "garsinę rašybą", teisingiau pasakius, — net kelias. Tačiau daugiausiai šiandieną yra vartojama taip vadinama kata kana, (šalutinė rašyba). Tačiau ir ši pastaroji, kinietiškių rašmenų nebegali pakeisti, o tik palengvina teisingai japoniškai ištartą kinietišką raštą ženklą. Tačiau Japonijos tautai visose kultūros ir civilizacijos srityse susilyginus su Europa ar Amerika, — įvesta ir lotyniškos kalbos ir rašo alfabetas, kaip kad ir pas mus yra.

tankiai matyti Europoje įvairių rumų bei vilų, japoniškos dailės kuriniai papuoštų.

Gal kažkurie gerb. "Amerikos Lietuvio" skaitytojai, norėtumėte šį tą sužinoti ir apie Japonijos Imperatorių? Štai keli bruožai:

Japonijos Imperatoriaus gyvena savo rumuose visiškai nuo pasaulio izoliuotai. Jis niekuomet viešai žmonėms nesako jokių kalbų, nepriima jokių žurnalistų, net ir kitų valstybių atstovai, prie jo neprieina. Todėl niekas tikrai nežino, ką jis savo rumuose veikia; kuomet jis keliasi, valgo, eina gulti, ką jis myli arba ko neapkenčia. Visas jo asmeninis gyvenimas, galima sakyti yra paslaptis, kurių pasauliui yra sunku sužinoti. Savo valdininkams, per visus metus, — jis tepasirodo tik 21 kartą; bet ir tai tik tikybinį japonų švenčių metu, kuomet jis eina vyriausiojo japonų tikybos dvasininko pareigas. Jis pasako keliolika maldos žodžių, kurie yra suformuoti prieš daug šimtmečių. Yra tam tikros ceremonijos, kurios atskiria jį nuo viso pasaulio, kaip aukštesnį už visus kitus pasaulio gyvenančius žmones. Niekas nežino ką jis kalba ir galvoja apie politiką. Jo politiniai patarėjai, kilnūs grafai ir kunigaikščiai, su kuriais imperatorius kalba, neturi teisės apie tai nieko pranešti. Jeigu kas jos ir jėga norėtų priversti pasakyti, apie ką imperatorius su jais kalbėjo, — tai jie greičiau leistų sau galvą nukirsti, negu taip didelę paslaptį išduoti! Kai Imperatorius per miestą važiuoja, — policija nuvarinėja žmones nuo gatvių arba kelių. Jam pravažiuojant, ne tik kad gatvėje buti, bet ir tarpdury stovėti, ar pro namo langus laukan žiūrėti, — yra draudžiama. Japonijos Imperatorius, niekuomet už nieką neima žodį atsakomybę ir už nieką visiškai nebeatsako. Už visa turi atsakyti tik jo ministrai. Jeigu šalis pralaimėtų ju sukelta, arba jis padarytų didžiausią klaidą, — niekas to nežinotų. Už visa tai, tektų atsakyti tik jo ministrams. Dabartinis Japonijos Imperatorius Hirohito, turi tik 38 m. amžiaus. Tačiau paslaptis jį gambiai taip lygiai, kaip ir visus jo pranokėjus. Dabar Japonijos Tautai pasiekus aukščiausią kultūros ir civilizacijos laipsnį, — ir paties imperatoriaus gyvenime iš pamatų pasikeitė.

(Bus daugiau)

ALINGOJI IR PAŽANGIOJI "SAULĖTEKIO ŠALIES" IMPERIJA

(Rašo J. BUTKEVIČIUS)

abar mes paeiliui truputį atkreipkime savo ir į japonų kalbą. O pastaroji taip labai domi. Trumpai pažvelgkime ir į jų kalbos židintį.

Didžiausias sunkumas mokinantis japonų kalbos, o ypatingai rašto, — tai jų rašybos ženklai, kurių viso yra apie 40,000! Pradedantį mokytą pabaigęs mokinys, turi mokėti jų parašyti, paskaityti ir suprasti, nemažiau kaip 3,000. Gi mokslininkas, inteligentas, ar šiaip mokytas žmogus, privalo jų mokėti nemažiau, kaip 10,000! Negalima nė įsivaizduoti, kiek vargo, sunkumų, ir laiko turi praeiti, kol žmogus tokią daugybę rašto ženklų išmoka! Savaime suprantama, kad jeigu iki šiol japonai nepakeitė to keisto ir sunkaus savo rašto alfabeto, — tai tik dėl to, kad jie neapsakomai garbingą savo giliuos praeties senovę, jos papročius ir tradiciją gerbia. Iki šiol niekas nedrįso pakelti savo ranką, prieš taip dideliai svarbią senieną. Antra svarbiausioji esminė priežastis, — tai pati jų kalba. Daugybė jų kalbos žodžių, — yra grynai kinietiškos kilmės. Ji kiniečių kalba, kaip žinome, yra giedotinė, kurioje tas pats žodis yra tariamas įvairiais balsų pakėlimais, kas reiškia, — tai antra suvisu skirtingą dalyką.

siog lemiama, nes ir didžiausias pastaraisiais laikais japonų kalbos valymo darbas, gryniosios Jamato kalbos, nebepajėgė Japonų Tautai sugrąžinti.

Didžiausias sunkumas mokinantis japonų kalbos, o ypatingai rašto, — tai jų rašybos ženklai, kurių viso yra apie 40,000! Pradedantį mokytą pabaigęs mokinys, turi mokėti jų parašyti, paskaityti ir suprasti, nemažiau kaip 3,000. Gi mokslininkas, inteligentas, ar šiaip mokytas žmogus, privalo jų mokėti nemažiau, kaip 10,000! Negalima nė įsivaizduoti, kiek vargo, sunkumų, ir laiko turi praeiti, kol žmogus tokią daugybę rašto ženklų išmoka! Savaime suprantama, kad jeigu iki šiol japonai nepakeitė to keisto ir sunkaus savo rašto alfabeto, — tai tik dėl to, kad jie neapsakomai garbingą savo giliuos praeties senovę, jos papročius ir tradiciją gerbia. Iki šiol niekas nedrįso pakelti savo ranką, prieš taip dideliai svarbią senieną. Antra svarbiausioji esminė priežastis, — tai pati jų kalba. Daugybė jų kalbos žodžių, — yra grynai kinietiškos kilmės. Ji kiniečių kalba, kaip žinome, yra giedotinė, kurioje tas pats žodis yra tariamas įvairiais balsų pakėlimais, kas reiškia, — tai antra suvisu skirtingą dalyką.

siog lemiama, nes ir didžiausias pastaraisiais laikais japonų kalbos valymo darbas, gryniosios Jamato kalbos, nebepajėgė Japonų Tautai sugrąžinti.

Didžiausias sunkumas mokinantis japonų kalbos, o ypatingai rašto, — tai jų rašybos ženklai, kurių viso yra apie 40,000! Pradedantį mokytą pabaigęs mokinys, turi mokėti jų parašyti, paskaityti ir suprasti, nemažiau kaip 3,000. Gi mokslininkas, inteligentas, ar šiaip mokytas žmogus, privalo jų mokėti nemažiau, kaip 10,000! Negalima nė įsivaizduoti, kiek vargo, sunkumų, ir laiko turi praeiti, kol žmogus tokią daugybę rašto ženklų išmoka! Savaime suprantama, kad jeigu iki šiol japonai nepakeitė to keisto ir sunkaus savo rašto alfabeto, — tai tik dėl to, kad jie neapsakomai garbingą savo giliuos praeties senovę, jos papročius ir tradiciją gerbia. Iki šiol niekas nedrįso pakelti savo ranką, prieš taip dideliai svarbią senieną. Antra svarbiausioji esminė priežastis, — tai pati jų kalba. Daugybė jų kalbos žodžių, — yra grynai kinietiškos kilmės. Ji kiniečių kalba, kaip žinome, yra giedotinė, kurioje tas pats žodis yra tariamas įvairiais balsų pakėlimais, kas reiškia, — tai antra suvisu skirtingą dalyką.

dirbą zoną, darba grįžta...
Lankin...
Vaišnor...
FUVIS GYDT...
FISO VALAND...
12 rytu; nuo 6-8 val...
dienais sulig...
TEL. 6-7318
idence g-ria.
R-R-P
digestion, Gas...
tburn, are un...
dicious eating...
Alka-Seltzer...
elizer also rel...
Headache, Cal...
d Muscular...
ause it comb...
dium acervi...
glist sells Al...
ages and by...
minin. Try b...
a-Seltz...
thers...
ital Cr...
e use before...
dance. No...
no touching...
will contract...
ACB...
on't Neel...
turbid kidney...
kache, purp...
ing up slight...
and under th...
ing of serum...
loss of spec...
y. Obese bo...
y bladder...
tines are...
y or tooove...

Worcesterio Naujienos

MILŽINIŠKI ŠOKIAI IR FILMŲ VAKARAS

Šokius ir filmų vakarą rengia Lietuvių Radio Korporacija, penktadienį, balandžio (April) 19-tą, 1940 m., (Patriot's Day), Lietuvių Piliiečių Klubo Svetainėje, 12 Vernon St., Worcester. Pradžią 7:30 val. vakare. Gros Jono Dirvelio populiarų orkestrą.

Gerbiameji: Kviečiame visus atsilankyti į šį šokių ir filmų vakarą, kuriam bus užtikrinti visiems "wonderful time", nes apart šokių, bus rodomi įdomūs judami paveikslai. Matysite Lietuvių Radio Korp. buvusį milžinišką pikniką East Dedham, Mass., matysite pikniko programą, kaip tai: Nashuės Vyrų Grupę vadovaujant Jonui Tamulioniui, šešios Birutės, I. J. FOX kompanijos puikų \$25,000 vertės kailinių koutų parodą vadovaujant Bernardui ir Onai Korafičiam, žvaigždžių šokių grupę šokant "Blezdingę ir Kepurinę" taipgi įvedinimą naujo garbės konsulo Advokato Antano Šalnos S. Bostone, ir jo pagerbimo benkieta. Apart šių įdomių filmų, specialiskai iš New

Yorko partraukėm puikias ir spalvuotas filmas Lietuvių Dienos Programo N. Y. Pasaulinėj Parodoj. Šios filmos tikrai gražios ir istoriškos — jas ilgai minėsite. Matysite Stepono Dariaus Am. Legijonierių Postą maršuojant, Gabijos Chora, Šešios Birutės, Ivaškienės vaikučių šokėjų grupę, Worcesterio šv. Kazimiero Parapijos Mass. valstijos miestų chorą, taipgi grupės iš visos Amerikos ir Kanados. Matysite taipgi žinomų ir garbingų žmonių, kaip tai Lietuvos Ministerį iš Washingtono, Pulk. žadeikį, Lietuvos konsulus Joną Budrį iš New Yorko, Petrą Daužvardį iš Čikagos, ir Adv. Šalną iš Bostono, Dr. Šliupą, svečią iš Lietuvos ir jo dukterį Dr. Šliupaitę, Profesorį Pakštą iš Lietuvos, kompozitorių Žilevičių, diriguojant 2500 lietuvių dainininkų suvienytą chorą, ir Amerikos žymių veikėjų. Apart šių filmų, matysite filmuose kaip leidom programą į Lietuvą. Įžanga į šokius ir filmas 40c vaikams 25c.

LIETUVIŲ JAUNIMO MENO RATELIO VAKARAS - TEATRAS

Balandžio 21-ą dieną, sekmadienį, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, įvyks Lietuvių Jaunimo Mėno Ratelio ruošiamas įdomus ir juokingas vakaras. Bus suvaidinta trijų veiksmų komedija "Teta iš Amerikos", "Barzdaskučiai" ir taipgi bus muzikališka dalis, kurią išpildys gerai worcesteriečiams žinomas p.

Šimkus. Vakara vaidins iš aukščiau minėto ratelio būrelis jaunimo, kurie turi geriausius norus ir pasiryžimus. Pažymėtina, kad visas vakaro pelnas bus skiriamas broliams vilniečiams, kurių padėtis yra labai sunki. Kviečiam visus atsilankyti linksmai vakarą praleist ir sykiu prisidėt prie naudingo darbo. Rengėjai

LENKAI PAGERBĖ GEN. JOSEFĄ HALLERĄ

Balandžio 18-tą dieną vietos ir apeliškių miestelių lenkų organizacijos pagerbė savo didvyrį, Gen. Josef Hallerą. Jį pasiūkė tukstantinė lenkų minia — parapijinių mokyklų vaikų, savo vadų lydimi, numaršavo į Union Stotį. Jis kalbėjo auditorijoje. Bancroft viešbuty buvo suręngtas jo pagerbimui pokilis. Mies-

to majoras įteikė miesto raktą. Abelnai, lenkai jį priėmė įspūdingai. Gen. Josef Hallera, jau senyvas žmogus, turįs 68 metus amžiaus. Jis buvo mirtinas naciizmo ir komunizmo priešas. Bet galų-gale jo priešai susitarę jį apveikė pasidalindami ir išardydami Lenkiją.

salai, stalai, patiesalai, sidabriniai setai, stikliniai setai, meziniai ir rankų darbai; bet daugiausia pinigai. Vieno gimnaziocio dovana buvo penkiasdešimts dolerių.

Kada pabaigė dovanas priimti, jauna porėlė padėjo nuosirdžiai visiems už dovanas ir paramą jiems pradėdant naują gyvenimą ir užkvietė visus atsilankyti į vestuves, gegužės 25-tą, šeštadienį. Visi svečiai buvo pavaišinti skaniais užkandžiais ir gėrymais. Po to, buvo šokiai. Išėdami namon, svečiai linkėjo naujai porėlei daug laimės.

Šv. Jurgio Dr-jos Metinė Vakarienė ir Šokiai

Šv. Jurgio lietuvių pašalpinės draugijos vakarienė ir šokiai bus šeštadienio vakare, balandžio 20-tą, L. U. Klubo svetainėje. Vakarienė prasidės 6-tą valandą vakare, gi šokiai 8-tą valandą. Vakarienę ruošia galtryč komisijos nariai, tai galima tikėtis, jog visi kurie atsilankys bus tikrai užganėdinti. Jono Dirvelio muzika visus pilnai palinksmins. Įžanga bus visai maža — tiktai 50 centų, gi šokiams 25 centai.

Malonėkite dalyvauti vietiniai ir iš apylinkės miestų lietuviai šiame rengime. Šv. Jurgio draugija suruošia visuomet linksmus vakarus, ypač šį sykį deda visas pastangas idant visi būtų patenkinti. Malonėkite visi dalyvauti skaitlingai. A. V. D.

Vakarienė Lietuvos Šelpimo Naudai

Lietuvai Remti Draugija rengia vakarienę, sekmadienį, balandžio 28-tą, 6:30 valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje. Rengimo komisija darbuojasi, idant vakarienė būtų pasekminga. Komisija stengiasi kad viskas būtų surinkta aukomis, kaip tai valgiai, gėrymai ir visos kitos reikmenys. Jau yra daug surinkta aukų. Žmonės aukoja ne tiktai valgomais daiktais, bet ir pinigais. Tikimasi, kad vakarienė bus paruošta vien tik iš aukų.

Kiekvieno atsilankusio doleris bus pasiūstas į Lietuvą, idant sušelpiti atgautą Vilniaus kraštą. Lietuviai, kurie buvo pavergti per 20 metų neturėjo jokių teisių. Karo audrai užėjęs, vilniečiai daug nukentėjo. Bet jiems dabar bus gera ateitis, grynūs Vilniaus kraštui prie Lietuvos, kuri jais rūpinasi ir siūnia reikalingą pagalbą. Esant nepaprastai sunkiom ekonomiskom sąlygom del karo priežasties, Lietuvai yra sunki našta aprūpinti visus vilniečius ir karo pabėgėlius.

Šiame momente mūsų lietuvių amerikiečių priedermė yra pagelbėti savo tėvynei kiek išgalį su aukomis, ar su darbu. Pagelbėkime Lietuvos žmonėms išlikti nuo bado ir nelaimių laikė šio pasaulinio baisio sukrėtimio.

mo. Todėl, brangūs lietuviai atsilankykite balandžio 28-tą dieną į rengiamą vakarienę idant savo dalele prisidėt prie garbingo darbo. Išgykite bilietus iš anksto, rinkite aukas, aukokite, dirbkime sykiu, o vakarienė pasekminga bus.

Rengimo Komisija

Aušros Vartų 15-tas Metinis "Minstrel" Parengimas

Aušros Vartų parapijos jaunimas baigia ruošti savo 15-tą minstrel parengimą del balandžio 25-tos, Mechanic's svetainėje. Muzika griež Cavaliers orkestras. Pranešėjai bus Enrikas Burda, Danielius Burda, P. Matčinskas, Stanislovas Karsoka, Al. Vieraitis ir Juozas Varška. Konstantinas Akstinas bus programos perstatytojas.

Jaunimo choras iš 150 balsų išpildys programą. Yra pakviesta be to gabūs dainininkai, muzikantai ir šokikai šiam vakarui. Scena bus papuošta kaip laivo dėnis. Merginos bus pasi-puošusios įvairiomis spalvomis bovelinėmis suknelėmis ir skrybelėmis. Vaikiniai bus papuošti mėlynos ir geltonos spalvos kostiumais su sidabrinėmis kepurėmis. Dar niekad taip gražiai nebuvo išpuošta scena. Kviečiam visus lietuvius iš toli ir arti į šį metinį parengimą. Kom.

Trumpos Žinutės

Balandžio 16 d. po pietų pas Savickus (174 Vernon St.) įvyko šauni p. Savickienei pagerbti arbatėlė. Susitaręs burys draugijų nuvyko padaryti supryza, ir tikrai tai buvo supryzas, nes to parengimo kaltininkė nieko apie tai nežinojusi liko sujaudinta net iki ašarų. Dalyvavo ponios Emkienė, Kieilienė, O. Pakštienė, Juškienė, Purienė, Lozoraitienė, Vaitkevičienė, Nedzveckienė, Pigagienė, Shea, Kudarauskienė, Reiniene su Dzikėvičiene ir M. Čižauskienė. Įteikta ponai Savickienei graži dovana. Keletą valandų pasilinksminata, pasivaišinta, visos geroj nuotaikoj išsiskirstė.

Aušros Vartų Parap. Moterų Socialio Klubo vakaro rengimo komisija turėjo komisijos pasitarimą pirmininkės M. Pajaujienės namuose, kaip būtų gražiau pagerbti savo nars "Motinas". Komisijos narės Elena Savage, Ona McGovern, Pranė Puzarienė, Marijona Juodsnukienė ir valdybos narės sumanė visai skirtingą pasilinksminimą surengti negu iki šioliai budavo. Pagerbimas įvyks bal. 29 d. Šeiminkė M. Pajaujienė turėjo pagaminta viešiomis priimti skaniausių vaišių.

Girdėti kad iš Worcesterio ši sekmadienį važiuoja burys lietuvių dalyvauti koncerte, kurį rengia Darbininko Radio programos steigėjai Bostone. Iš Aušros Vartų parapijos, progra-

Daug Svečių Dalyvavo Vakarienėje

Sandaros 16-tos kuopos vakarienė buvo balandžio 14-tą dieną, 6-tą valandą vakare, L. U. Klubu svetainėje. Vakarienės tikslas buvo priėmimui teisėjo V. F. Laukaičio, iš Baltimore, Md. Virš 200 žmonių dalyvavo vakarienėje.

Vakarienės rengimo komiteto pirmininkas, J. Pupka, pristatė programos vedėju — kuopos pirmininką Antaną Kriaučelį. Pirmiausia kalbėjo svečias teisėjas iš Baltimore, Md. Žmonės užsilaikė ramiai ir klausėsi atydziai. Kiti svečiai irgi kalbėjo: p. J. Labanauškas ir p. Vedeikis iš Hartford, Conn.; ponis Tumavičienė ir K. Mereškevičius iš Bostono; ponai Alekai Deltuvai, ponis Degutienė iš Providence, R. I. Vakarienėje buvo ir apskricio valdyba: Petras Jankus, J. Arlauskas, S. Jokubauskas, K. Mereškevičius, B. Pečiulis, ponai Tumavičiai ir kiti.

Šokiams griežė muzikantai: Juozas Pigaga, Juozas Venšlauskas ir p. Butkus. Visiem labai patiko šis vakarėlis ir svečių kalbos, ypač svečio p. Laukaičio iš Baltimore, Md. Kitame "Amerikos Lietuvio" numery tilps apie visą vakarienės eigą. J. K.

Susilaukė Sunaus

Balandžio 14-tą, ponai Kazys ir Angela Tamulioniai (Jakubinas) nuo 16 Morningside road, susilaukė sunaus.

Charles W. Tamulionis yra pasižymėjęs lietuvių tarpe ne tik kaip advokatas, bet ir kaip visuomeniškas veikėjas. Jis yra Biznierių ir Profesjonalių sąjungos pirmininku.

Šis sunukas jau bus antras iš eilės. Linkime p. Tamulioniams ir jų šeimai gerų pasekmių. Rep.

PARDAVIMUI

Parsiduoda Mėsos ir Valgomųjų Daiktų Krautuvė. Biznio vieta gerai išdirbta per 18 metų, bet del tėvo mirties turiu parduoti biznį už bile gerą pasiulymą. Kurie norite pasinaudoti gera biznio proga, kreipkitės tuojau šiuo adresu: Ieva Lowren, 29 Spruce St., Worcester, Mass. (16-18)

Reikia Darbininkės

Ieškau namų prižiūrėtojos ar poros ar mažos šeimos, kuri galėtų prižiūrėti namus. Su mokestimi susitarkyti bus galima. Kreipkitės po 3-čios val. po-pietų. Juozas Tauperis, 33 Whipple St., Worcester, Mass. (16-18)

BUSES HOURLY
SPRINGFIELD
\$1.50 Round Trip
60 Foster St.
Tel. 3-4755
Sheehorndine

94 Green gatvės — Tel. 5-6528

JUSTINOS PASIDABINIMO UŽEIGOS

Nepaprastos Vertės del Atidarymo

ILGALAIKINIAI SUGARBANAVIMAI
\$3, \$4, \$5 ir \$6.50

Plaukų Plovimas, Garbanavimas, Nagų Padailinimas, po 35 centus

Atidaryta Vakara Susitariant

Office Tel. 4-6480

Su Visokiais Apraudos Reikalais Kreipkitės pas

Grigaitis & Žemaitis

APDRAUDOS AGENTURĄ

38 Providence gatvės
Worcester, Mass.
Tel. Dial 5-2834 — 4-2452
Atidaryta Vakara — 6:30 v. iki 9 v.

THE Royalair

GALINGAS — PUKIS NAUJAS VALYTOJAS ROYAL CO. Išdirbystės

Su Dėže ir Valymo Rankiais

\$49.95
Maža Mokestis si

Nesunkaus Svorio — Lengva Palaiko patiesalus atrodančius naujais. Patogiai atlika visus darbus. Prie mašinos yra vamzdis valyti rakandus, laiptų patiesas, kas užlaidas, automobilų sėdynes, įvairius reikalus. Royal kompanijos išdirbiny už kainą prilygusią mlynos samatai. Demonstracija nemokamai.

Prašykite Demonstraciją Namuose

Krautuvė atidaryta kasdien (taipgi šeštadieniais) iki 6-tos val.

Worcester County Electric Co.

11-15 Foster St. Dial 2-6771

WEBSTER SPENCER SOUTHERD

moj dalyvauja dainininkai J. ir M. Čižauskai, akompanistė Estella Kairytė, juokdariai—Matčinskas, Vieraitis ir Varaška.

Pastaromis dienomis Worcesteri viešėjosi iš Waterbury, Conn. fotografe Anastazija Petruskaitė. Viešnia buvo apsi-stojus pas gimines pp. Liutkus, prie Arthur g-vės. Prie progos aplankė ir senus pažystamus Muz. Čižauskus.

Draugijų Pranešimai

Birutės Lietuvių Pašalpinės draugijos mėnesinis susirinkimas bus penktadienio vakare, balandžio 19-tą, L.U. Klubu svetainėje, 7-tą valandą vakare. Malonėkite visi dalyvauti ir atsivesti naujų narių nuo 18 iki 21 metų. Naujiems nariams į-stojimas nemokamai, tai dabar laikas visiems, kurie tik kada noro turėjo, prisirašyti. Draugijos šokiai bus balandžio 27-tą dieną, L.U. Klubu svetainėje. Visi jaunieji ir pagyvenė kviečiami atsilankyti ir linksmai praleisti laiką. A. V. D.

Millbury St. Co. COMPANY

441 Millbury St., Worcester, Mass. Tel. Dial 2-7771

VISOKIOS RUMES

Naujos Anglijos Mėlynieji Angliai Specialistai

Aukštos Rušies Aliejaus ir Kurul

KIELA ir KRUKONIS

Pristatomi į Namus

Vietiniai ir Importuoti

Edward Yano

PACKAGE STORE

Užlaiko Visokias Aliejaus Gėryms, Lietuvišką Dėgtinę, Vyną ir kt.

278 MILLBURY ST. Tel. 2-3311

Du Kambariai

Išsirendavoja du kambariai, kanda del pavienio ryšio riai yra gerai įrengti. Kreipkitės šiuo adresu: 3 Vernon Terrace, Worcester.

Klubu svetainėje. Draugijų atstovai, kurie dirbti, arba kurie nors prisidėti prie ar bilietus nusipirkti, te ateiti į susirinkimą.

ANGLYS \$13.

KAINOS PAKILS SPALIO 1-MĄ, 1939

Aukščiausios Rušies Amerikoniškos Kietos arba Riešutinio dydžio

NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI — AMBI-ANG

DOMESTIC FUELS, Inc.

641 Cambridge gatvės